

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 31. mai 2022

Sak

2022/0364 Stiftelsen Samisk Musikkfestival i Kautokeino – org.nr. 982 745 608 – klage over vedtak om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon

Til stede: Leder Martin Hennig, medlem Shabneet K. Bains og medlem Elisabet Ekberg

Sakens bakgrunn

Stiftelsen samisk musikkfestival i Kautokeino (klager) søkte 4. juni 2021 om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2020. Søknaden gjaldt et kompensasjonsbeløp på 163 863 kroner etter forenklet modell.

Lotteritilsynet avslo søknaden 16. desember 2021, med den begrunnelse at klager er organisert av det offentlige.

Klager påklaget vedtaket 7. januar 2022. Klager viser til at stiftelser, til forskjell fra selskaper, ikke har eiere, og at stiftelsene er selveiende rettssubjekt. Dette innebærer at verken oppretteren eller andre kan utøve styring over stiftelses virksomhet eller gjøre krav på stiftelsens overskudd. Stiftelser ledes av et styre og styres av vedtekter som utarbeides av oppretteren. Videre vises det til at Beaivváš Sámi Našunálateáhter AS er et selvstendig aksjeselskap som får offentlig støtte. Med unntak av Nationaltheatret, Den Nationale Scene og Det Norske Teatret, eies ikke teatre av staten. Ifølge klager har Lotteritilsynet lagt til grunn en for vid tolkningen av forskriften når det hevdes at Beaivváš Sámi Našunálateáhter AS utgjør del av stat, fylkeskommune eller kommune. Klager har vært registrert i Frivillighetsregisteret i omtrent 10 år og mottatt merverdiavgiftskompensasjon. Klager har ikke endret organisasjonsform eller vedtekter. På bakgrunn av at stiftelser er et selveiende rettssubjekt, mener klager at stiftelsen ikke er organisert av det offentlige, og/eller ikke styres av stat, fylkeskommune eller kommune.

Vedlagt klagen var det en eierskapsmelding fra Kautokeino kommune for valgperioden 2019-2023 oppdatert 8. april 2021. Klager hevder at det i eierskapsmeldingen gjøres en vurdering av om kommuner har innflytelse på hvordan stiftelser styres, og at det konkluderes med at det ikke er tilfellet.

Klager har 23. februar 2022 sendt inn merknader og en utdypende begrunnelse for klagen til Lotteritilsynet. Det vises for øvrig til klagen og merknadene i sin helhet.

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre sitt vedtak og oversendte klagen med innstilling 4. mars 2022 til Lotterinemnda for behandling.

Det rettslige grunnlaget

Det rettslige grunnlaget for ordningen er forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner.

Det følger av forskriften § 3 tredje ledd bokstav e) at det gis ikke merverdiavgiftskompensasjon for «virksomhet som er organisert av eller med tilknytning til det offentlige ved at stat, fylkeskommune eller kommune gjennom å oppnevne styremedlemmer eller på annen måte kan påvirke eller legge føringer for virksomheten».

Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

Stiftelsen samisk musikkfestival i Kautokeino sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 16. desember 2021 om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2020.

Kulturdepartementet omtaler tidligere gjeldende forskrift 6. mai 2011 nr. 577 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner § 5 tredje ledd bokstav a) i brev til Lotteritilsynet 12. mai 2011 under «Nærmere om offentlig virksomhet»:

«Intensjonen bak begrensningen i forskriftens § 5 tredje ledd er at organisasjoner der det offentlige har en sterk grad av involvering faller utenfor ordningen. Med sterk grad av involvering menes for eksempel at majoriteten av styremedlemmer oppnevnes av det offentlige eller at det offentlige legger sterke føringer for driften. Med sterke føringer for driften menes at det offentlige ønsker å oppnå spesifikke mål med sin involvering og finansiering.

Institusjoner eid av frivillige organisasjoner der hovedaktiviteten er knyttet til konkrete bestillinger av spesifikke tjenester fra det offentlige og der hovedaktiviteten er finansiert av det offentlig vil kunne falle utenfor ordningen.»

I tidligere gjeldende forskrift § 5 tredje ledd bokstav a) fremgikk det at det ikke gis kompensasjon for merverdiavgiftskostnader i virksomhet som er organisert av det offentlige, herunder forvaltningsvirksomhet som er delegert til frivillige organisasjoner, og virksomhet som er organisert privatrettslig, men som det offentlige står bak. Lotterinemnda legger til grunn at det er samme avgrensning som skal legges til grunn i bestemmelsen, som i forskriften § 3 tredje ledd bokstav e), og uttalelsene er følgelig relevante for vurderingen.

Det følger av klagers vedtekter punkt 4.2 at «[s]tiftelsen **Samisk Musikkfestival i Kautokeino** ledes av et styre på 6 personer. Styrets sammensetning består av 2 personer fra hver av stifterne.»

I henhold til klagers vedtekter punkt 3.1 er Guovdageainnu sámiid searvi, Beivváš Sámi Teáhter og Guovdageainnu suohkan/Kautokeino kommune stiftere av stiftelsen.

Det følger av Beivváš Sámi Teáhter AS sin årsrapport 2020 at sametinget og Kautokeino kommune eier 40 prosent hver av aksjene i selskapet. Aksjeeierne utgjør generalforsamlingen som er den øverste myndighet i selskapet, jf. lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper (aksjeloven) § 5-1. Generalforsamlingen velger blant annet medlemmene av styret, jf. aksjeloven § 6-3.

Etter Lotterinemndas oppfatning kan det offentlige påvirke og kontrollere Beivváš Sámi Teáhter AS, ved at Sametinget og Kautokeino kommune til sammen eier 80 prosent av aksjene i selskapet. Det innebærer at det offentlige gjennom representasjon i Beivváš Sámi Teáhter AS sin generalforsamling og Kautokeino kommune, skal velge fire av seks personer i klagers styre. Flertallet av klagers styremedlemmer blir følgelig oppnevnt av det offentlige, og klager er dermed organisert av det offentlige. At klager tidligere har mottatt merverdiavgiftskompensasjon, kan ikke tillegges avgjørende vekt når vilkårene i forskriften ikke er oppfylt.

På bakgrunn av dette har Lotterinemnda kommet til at klager ikke er kompensasjonsberettiget.

Konklusjon

Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at tilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er godkjent elektronisk